

İhracat iklimindeki iyileşme sürüyor

İSTANBUL (Anayurt) - Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen öncü göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İhracat İklimi Endeksi** Mayıs ayında 51,9 seviyesinde gerçekleşti. Türk imalat sektörünün en büyük ihracat pazarı Almanya'da da üretim son üç ayın en ılımlı düşüşünü kaydederken, İngiltere, Fransa ve İspanya'da talep ılımlı iyileşti, Suudi Arabistan ve BAE gibi Orta Doğu ekonomilerindeki güçlü büyüme de sürdü. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen öncü göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İhracat İklimi Endeksi**'nin Mayıs 2019 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak açıklanan verilere göre, Nisan ayında 52,2 olan **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi** Mayıs'ta 51,9 seviyesinde gerçekleşti. Küresel ekonomik koşulların görece olarak zayıf kaldığı Mayıs'ta, Türk imalatçıların da temel ihracat pazarlarının çoğunda büyüme yavaşladı veya yatay seyretti. Bunun sonucunda ihracat koşullarındaki iyileşme ivme kaybetti.

'EKONOMİDE İYİYE İŞARET YOK, KISKAÇ BÜYÜYOR'

**Ekonomist Sönmez:
"Enflasyon ücretleri
eritti. Gıda talebi
buna bağlı olarak
düşüyor,
insanlar borç
yükümlülüklerini
karşılıyor."**

TÜİK ve Türkiye Bankalar Birliği tarafından açıklanan ekonomik verileri gazetemize yorumlayan Ekonomist Mustafa Sönmez, "Alt sınıfların yaşadığı enflasyon, işsizlik ve borçluluk kışkırtıcı gün be gün artıyor. Bunun iyileşmesi yönünde bir işaret yok." dedi. Sanayide yaşanan üretim daralmasını, "İç talepte azalma var. Özellikle dayanıklı tüketim maddeleri olan otomotiv ve beyaz eşya, mobilyada... Hükümet vergi kolaylığı sağlamasına rağmen bu sektörler giderek zorlanıyor. Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin açıkladığı verilere göre satışlar 3 ayda yüzde 50 azalmış durumda. Yani iç talep düşüyor. Bunun hem güvensizlik hem talebi erteleme ile ilgisi var hem de genel olarak reel gelir azalmasıyla ilgisi var. Enflasyon oranında ücretler artmadığı için reel gelir azalması var. Bu talebin azalması şeklinde tecelli ediyor" dedi.

MAYIS AYI DA NEGATİF

Avrupa pazarından gelen talep daralmasının da Türkiye ihracatının gerilemesinde etken olduğunu kaydeden Sönmez şöyle konuştu: "Bu iç ve dış talepteki düşüşler sanayi üretiminde önemli bir gerilemeye yol açtı. İnşaata girdi sağlayan demir-çelik, cam, çimento ve boya gibi sektörler de inşaatın da bir türlü kendini toparlayamamasından dolayı iniş halinde. Dolayısıyla bu sektörler ve otomotiv başta olmak üzere dayanıklı mallardaki iç talep daralması gün be gün sanayi üretiminde gerilemeyi getiriyor. Bunun önümüzdeki aylarda da devam edeceğini söyleyememiz mümkün. Mayıs ayına ilişkin [İstanbul Sanayi Odasının](#) PMI

anketi yine mayıs ayının da negatif gittiğini gösteriyor. Dolayısıyla tek adam rejiminin ortaya çıkarmış olduğu güvensizlik ve ekonomiyi yönetememe hadisesidir. Devam edecektir."

YÜKSEK ENFLASYON SOFRAYI KÜÇÜLTÜ

Sönmez, gıda talebindeki gerilemeye ilişkin ise şöyle konuştu: "Talep daralması dayanıklı mallardan başlıyor. Sonrasında gıda ürünlerinde

ucuz olanı almak, bazı gıda ürünlerini almamak şeklinde gerçekleşiyor. Gıda fiyatlarının genel enflasyonun en az 10 puan üstünde seyrettiğini hatırlayalım. Dolayısıyla bu yüksek enflasyon karşısında gıda alışverişinin de azalmış olması çok anlaşılır bir şey."

'BORÇ ÖDEYEMEMEK DOĞAL SONUÇ'

"Yasal takibe alınmış yurttaş sayısındaki artışa hiç şaşımamak lazım." diyen Sönmez, "Bir yandan işsizlik artıyor. İşsizlik artarken insanlar işsizlerini kaybediyor. Son 1 yılda 1 milyon üstünde işsizlik artışı var. Bir kısmı işgücü pazarına çıkan insanlar iş bulamıyor, işi olanların da bir kısmı işinden oluyor. Toplumda çok yaygınlaştırmış hane halkı borçluluğu da var. Borçsuz aile neredeyse yok. Bir yandan enflasyon, bir yandan işsizlik... Bunun sonucu olarak düşen gelirlerle borç yükümlülükleri karşılanamıyor. Bu da bu sürecin doğal sonuçlarından biri. Bu üçlü kışkırtıcı, alt sınıfların yaşadığı enflasyon, işsizlik ve borçluluk kışkırtıcı gün be gün artıyor. Bunun iyileşmesi yönünde bir işaret yok. Cumhurbaşkanlığı rejiminin çok önemli bir vebali var" dedi

Dünya gıda ticareti 1,9 trilyon dolara yaklaştı

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye'nin doğal imkanları ve üretim kapasitesiyle bugün dünyanın en büyük tarım, gıda ve hayvancılık ülkelerinden olduğunu belirterek, "Önemli olan, önümüzdeki dönemde bu konuda vereceğimiz kararlar ve atacağımız adımlar olacaktır. Bunun için meralarımızın kullanımından besicilik politikalarına, teşviklerden üretim ve tüketim dengelerine kadar alınacak olan kararlar bu alandaki geleceğimizi belirleyecektir" dedi.

Bahçivan, İSO 5. Grup Hayvansal Gıda Ürünleri Sanayi Genişletilmiş Sektör Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, hayvansal gıdalardan oluşan dünyadaki gıda ticaretinin 1,9 trilyon dolara yaklaştığını, bu rakamın dünyadaki 18,5 trilyon dolarlık mal ticaretinde çok önemli bir yer tuttuğunu söyledi. Gıdaya

olan talebin giderek arttığını belirten Bahçivan, Türkiye'nin, gıdaya olan talep artışı bağlamında, sahip olduğu doğal imkan ve zenginlikleriyle dünyadaki en şanslı ülkelerden olduğunu, bu şansın iyi kullanılması halinde anlam kazanabileceğini vurguladı. Bahçivan, şunları söyledi: "Diğer yandan genç ve

dinamik nüfusa bağlı olarak geniş bir iç pazara sahibiz. Son derece elverişli ve çeşitli iklim koşullarımız var. Bu iki faktör bile tarım, gıda ve hayvancılık sanayisini Türkiye'nin gelişiminin en stratejik sektörleri arasına koymamız için yeter. Önemli olan, önümüzdeki dönemde bu konuda vereceğimiz kararlar ve atacağımız adımlar olacaktır. Bunun için meralarımızın kullanımından besicilik politikalarına, teşviklerden üretim ve tüketim dengelerine kadar alınacak olan kararlar bu alandaki geleceğimizi belirleyecektir." **Erdal Bahçivan**, Türkiye'de tarımsal işletmelerin hala küçük ve dağınık halde olduğunu, bu nedenle

özellikle hayvancılıkta ciddi bir ölçek sorunu yaşanmaya devam ettiğini aktararak, et tüketiminin yüzde 90'ının sığır etinden oluştuğunu, kokusundan dolayı küçükbaş hayvan tüketiminin azaldığını, bazı uygulamalarla küçükbaş etinin kokusuz olmasının sağlanabileceğini ifade etti. Bahçivan, tarım ve gıdada markalı ürün üretirken sektörün AB standartlarının karşılanması

gerektiğini vurgulayarak, "Sektörümüzün pazardaki güçlü rakiplerine karşı güvenilir marka imajı oluşturması ve bunu koruması, kendini AB pazarında kabul ettirmesi gerekiyor. İhracat hedeflerimize ulaşmak için aynı kaliteyi alıp Rusya, Afrika, Orta Doğu, Asya pazarına götürmeli ve bu ülkelerde de marka haline gelmeliyiz. Pazarı genişlettikçe de üretimi artırmalıyız" dedi.

Kadın isterse Yapar!

İş dünyasında, özellikle erkek egemen sanayi sektöründe; 'erkekleşme'den, anne ve eş olma rolüne hapsolmayıp üretim ve ihracattaki başarılarıyla ülke sınırlarını aşan çok sayıda kadın var.

TEZMAKSAN AKADEMİ KİTAPLAŞTIRDI

İşte, ülkenin sosyal ve ekonomik koşullarıyla mücadele eden bu kadınların 21'ini, Tezmaksan Akademi "Kadın Sanayici Olmaz mı Dediniz" başlığı altında kitaplaştırdı.

KADINLARIN

HİKAYELERİ

Kitabın tanıtımı için bir araya geldiğimiz kadınlar, yoktan var ettikleri hikâyelerini dile getirirken, "Atölyeye giderken dışarıdan dolanıp gir, ön tarafta işçiler var" gericiliğinden, yaşça küçük bir erkeğe 'abi' demek zorunda kalmaya kadar pek çok sorunlu durumla karşılaştıklarını anlattılar.

ZORLUKLAR İÇİNDE

Sanayide faaliyet gösteren kadınlar sektörlerinin önemli örgütlerinde de görev yapıyorlar. Örneğin bugün **İstan-**

bul Sanayi Odası ve İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği yönetim kurullarında görev yapan **Sultan Tepe** bunlardan biri. Niğde'de doğduğu köyde kendisinden ve ablasından başka hiç kimsenin okumadığını anlatan Tepe, zorluklar içinde Çamlıca Kız Lisesi ve ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliğini bitirdiğini söyledi. Tepe, halen eşiyle birlikte Türkiye'de üretilmeyen tekstil ürünlerini üretip, ihracat ettiklerini gururla vurguladı.

ISO 500'deki şehirimizin gururları

Mayıs'ın sonunda **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 Sanayi kuruluşları listesinde Konya'dan 6 firmanın bulunması sevindirici bir gelişmedir.

Yapılan açıklamada, üretimden satışlar cirosuyla listeye girebilme alt bandı 309 milyon TL'den 414 milyon TL'ye yaklaşmıştır.

İhracat yapmayan şirketlerin ISO 500 arasına girmekte artık zorlandığı listede, 30 yıl önce 398 olan ihracatçı şirket sayısı 464'e yükselmiştir.

Açıklama da dikkat çeken ise, yılların birikimine dayalı olan ve her yıl katlanarak büyüyen finansman giderlerindeki artışlardır.

**DURAN
ÇÖLCÜ**

Sanayi sektörü, esas faaliyetlerinde, satışlarında ve karlılıkta, 2018 gibi zorlu bir senenin içinden geçmesine karşın başarılı bir performans göstermiştir.

Bu performans, mali tablolara yansıyan finansman maliyetleriyle baş edilmediğini göstermiştir.

Finansmanın mali tablolarda yarattığı tahribat, esas faaliyetlerde ne kadar başarılı olunursa olunsun bunun sürdürülebilir olmadığını ortaya koymaktadır.

Sadece bir yılın değil, uzun yılların bir sorunu olan bu finansman tahribatı, özkaynak dengesini bozmakta, sanayicinin kaliteli finansman kaynaklarına erişimini zorlu hale getirmektedir.

En önemli gelişme ise, ISO 500'de AR-GE yapan firma sayısı 2018 yılında 276'ya yükselmesidir.

2018 yılında ortaya çıkan olumsuz ekonomik ve finansal koşullara rağmen AR-GE yapan firma sayısının artması da güzel olandır.

Aynı yılda AR-GE harcamaları da yüzde 10,5 oranında artarak 3,8 milyar TL'ye yükselmiştir.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu listesine giren firmaları tebrik ederek, "listeye giren firmalarımızın gelinen nokta şehirimizin gücünü yansıtmamaktadır. Şehirimizin büyüme ve kalkınmaya yönelik birçok göstergedeki olumlu gelişmeye, ihracat rakamlarındaki artışa rağmen, listeye giren şirket sayımızı yeterli göremeyiz. Konya, Anadolu'nun üretim ve yatırım merkezlerinden biri olmaya talip bir şehirdir. Bu açıdan şehirimizin avantajlarını iyi değerlendirmeli, sorunlarımızı en kısa sürede çözüme kavuşturmalıyız. İşletmelerimizin kurumsallaşma ve markalaşmaya ağırlık vermeleri, dünya ile rekabet edecek kaliteli ürünlere yönelmeleri, yeni teknolojiyi takip ederek Ar-Ge ve inovasyona önem vermeleri gerekmektedir. Bunları gerçekleştirdiğimiz takdirde, ilimiz hedeflediğimiz yerlere ulaşacaktır. Gelecekte daha çok Konya firmasının Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu sıralamasında yer alması için Konya Ticaret Odası olarak tüm kurumlarımızla işbirliği içerisinde çalışmalarımıza devam edeceğiz."

Selçuk Öztürk, Konya'nın daha fazla marka firma çıkaracak güce sahip olduğunu belirtirken, şehirimizin avantajlarını iyi değerlendirmeli, sorunlarımızı en kısa sürede çözüme kavuşturmalıyız diyor.

Firmaların Ar-Ge ve inovasyona önem vermeleri gerektiğini hatırlatıyor.

Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, listede yer alan tüm firmaları kutlayarak, "Üretim ve ihracatın her zamankinden daha kıymetli olduğu bugünlerde şehrimize ve ülkemize değer katan tüm firmalarımızın çalışanlarını ve yöneticilerini tebrik ediyorum. Bu yıl listede Konya Şeker 44. sırada, Panagro Tarım Hayvancılık Gıda Sanayi 134. sırada, Eti Alüminyum 143. sırada, Aydınlar Yedek Parça 299. sırada, Kangal Termik Santral 356. sırada, Ova Un Fabrikası 429. sırada yer aldı. Firmalarımızın tamamıyla gurur duyduğumuzu ifade ediyorum. Konya'nın ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde daha fazla firmayla temsil edilecek potansiyeli vardır. İlk 500'deki net satışlar arttı ancak firmalarımızın kanının önemli bir kısmı da finansmana gitmiş görünüyör. ISO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2018'de yüzde 88,9'a yükseldi. Finansman maliyetlerinde karı eriten bu artış, sanayicilerimizin rekabet şartlarını zorlaştırıyor. ISO 500 içindeki firmalarımızın 2018 yılındaki ihracat artış oranının yüzde 11,3 gerçekleşmesi de geleceğe dair umut vericidir."

Memiş Kütükcü, son dönemde ekonomide yaşanan dalgalı seyrin firmaları olumsuz etkilediğini, buna rağmen Türk iş dünyası olarak üretmeye devam ettiklerini ifade ediyor.

Bu dönemde hayata geçirilecek yapısal reformlar ve yapılan düzenlemelerle özel sektörün üretim motivasyonunun daha da artırılmasının zorunlu olduğunu dikkat çekiyor.

Sonuçta 500 Sanayi kuruluşları listesinde Konya'dan 6 firmanın bulunması şehirimiz açısından önemli olduğu kadar da sevindiricidir.

Ancak şehrimize yakışan bu listede daha çok firmanın yer almasıdır. Zaten bu potansiyeli ve gücü de vardır.

Yeter ki birlik ve beraberlik içinde bu hedefe yoğunlaşalım. Başarmamak içinde hiçbir engel de yoktur. Ne dersiniz sizce de öyle değil mi?